

Sygn. akt I C 623/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 lipca 2018 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie: Przewodniczący: SSO Juliusz Ciejek

Protokolant: sekr. sąd. Aleksandra Bogusz

po rozpoznaniu w dniu 17 lipca 2018 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **K. J.**

przeciwko **Skarbowi Państwa – Prokuraturze Okręgowej w Olsztynie**

o zapłatę

I. powództwo oddała,

II. zasądza od powoda K. J. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 623/17

UZASADNIENIE

Powód K. J. wniósł o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa – Prokuratury Okręgowej w Olsztynie ostatecznie kwoty 400.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie jego dóbr osobistych. Nadto domagał się zasądzenia od pozwanego kosztów procesu.

W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazał, że pozwany ponosi odpowiedzialność za bezprawne ograniczenie jego prawa do kontaktu z rodziną, w tym do widzeń, kontaktu telefonicznego oraz korespondencji listowej w okresie stosowania wobec niego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania. Jednocześnie powód zarzucił, że w związku z realizacją europejskiego nakazu aresztowania i konwoju z Holandii do Polski również bezprawnie zostało naruszone jego prawo do snu, poprzez niezapewnienie mu warunków do 8 godzinnego wypoczynku oraz odebrania mu pośłania. Powyższe działania negatywnie wpłynęły na jego stan emocjonalny oraz wywołały kryzys w jego związku z partnerką - M. J. (1).

Pozwany Skarb Państwa – Prokuratura Okręgowa w Olsztynie, zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa z siedzibą w W., wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że organ prowadzący postępowanie przygotowawcze przeciwko K. J. skorzystał w granicach swoich kompetencji z uprawnienia do ograniczenia widzeń z osobami bliskimi i kilkakrotnie odmówił udzielenia zgody na widzenie ze względu na dobro śledztwa. Natomiast bezpośrednio po ustaniu przesłanek uzasadniających ograniczenie tego prawa, udzielili wnioskującym takiej zgody. Poza tym z ostrożności procesowej wskazał, że to na stornie powodowej ciążył obowiązek wykazania istnienia szkody i związku przyczynowego pomiędzy szkodą, a

zdarzeniem szkodzącym, czego powód - w jego ocenie - nie wykazał, jak również zakwestionował powództwo co do żądanej wysokości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. J. jest synem J. J. (1) i W. J.. Od 2014 r. pozostaje w nieformalnym związku z M. J. (1), z którą do 20 grudnia 2016 r. wspólnie zamieszkiwał. Powód pracował, zaś jego partnerka zajmowała się domem. W dniu (...) urodziła się ich córka – M. J. (2).

(bezsporne, w tym dowód: zeznania świadka M. J. (1) – k. 205-206, zeznania powoda – k. 206-209)

Powód został podejrzany o popełnienie w dniu 20 grudnia 2016 r. przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., tj. zbrodni usiłowania zabójstwa, przy użyciu broni palnej. W związku z tym, że zbiegł on z miejsca zdarzenia i ukrył się przed organami ścigania, Sąd Rejonowy w N., działając na wniosek Prokuratora Rejonowego w N. na podstawie art. 250 § 2 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 1 i 2 § 2 i § 3 k.p.k. wydał w dniu 22 grudnia 2016 r. postanowienie o zastosowaniu wobec wymienionego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania na okres 14 dni od dnia zatrzymania. Mimo wydania w/w postanowienia, powód w dalszym ciągu ukrywał się przed organami ścigania, zaś ostatecznie zbiegł do Holandii.

(bezsporne, w tym dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w Nidzicy z dnia 22 grudnia 2016 r. wydane w sprawie o sygn. II Kp 183/16, sygn. akt Prok. Rejonowej w N. PR Ds. 839.2016 – k. 112-112v, zeznania świadka M. J. (1) – k. 205-206, zeznania powoda – k. 206-209)

W związku z powyższym zdarzeniem, K. J. poszukiwany był przez polskie organy ścigania listem gończym oraz europejskim nakazem aresztowania. W marcu 2017 r. został zatrzymany przez organy holenderskie. W areszcie w Holandii powód mógł kontaktować się telefonicznie z bliskimi 2-3 razy dziennie. Z konkubiną M. J. (1) widział się dzień przed zatrzymaniem, a ponadto była ona u niego w areszcie na widzeniu dwa razy - w marcu i w maju 2017 r. Wymieniony został przekazany polskim organom ścigania przez organy holenderskie w dniu 2 czerwca 2017 r. o godz. 18:50.

(bezsporne, w tym dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w O. z dnia 14 czerwca 2017 r. wydane w sprawie o sygn. II Kp 428/17, sygn. akt Prok. Okręgowej w O. PO I Ds. 40.2016, poprzed. sygn. akt Prok. Rejonowej w N. PR Ds. 839.2016 – k. 113-115, zeznania świadka M. J. (1) – k. 205-206, zeznania powoda – k. 206-209)

Po przetransportowaniu go na teren Polski na podstawie art. 223b § 1 i 2 k.k.w. ok. godz. 4:00 został on doprowadzony do pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia Wydziału Konwojowego Komendy Stołecznej Policji znajdującego się przy ul. Nowolipie 2 w Warszawie. Przed umieszczeniem go w tym pomieszczeniu został on zapoznany z regulaminem pobytu osób w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2013 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb, potwierdzając to własnoręcznym podpisem na karcie zapoznania się z tym regulaminem. Przed wejściem do niego, odebrano mu okulary, jako przedmiot mogący posłużyć do zamachu na zdrowie lub życie człowieka i umieszczono je w depozycie. W pomieszczeniu tym oprócz niego przebywała również inna osoba. O godz. 6:00 na podstawie przepisów w/w regulaminu, tj. § 9 ust 6 w zw. z § 8 pkt 3, funkcjonariusze obudzili wszystkie osoby znajdujące się w pomieszczeniu w którym przybywał powód, a następnie odebrali im poślanie. Na prośbę K. J. zostawiono mu koc.

(dowód: odpowiedź Zastępcy Naczelnika Wydziału Konwojowego Komendy Stołecznej Polski – k. 150-150v, wyciąg z regulaminu – k. 152, zeznania powoda – k. 206-209)

Sąd Rejonowy w O. postanowieniem z dnia 14 czerwca 2017 r. zastosował wobec powoda środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy, tj. do dnia 31 sierpnia 2017 r. do godz. 18:50. Stosowanie tego środka na wniosek Prokuratora Prokuratury Okręgowej w O. 4-krotnie przedłużono: do dnia 23 listopada 2017 r. do godz. 18:50, do dnia 27 lutego 2018 r. do godz. 18:50, do dnia 28 maja 2018 r. do godz. 18:50 oraz do dnia 28 sierpnia 2018 r. do godz. 18:50.

(bezsporne, w tym dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 14 czerwca 2017 r. wydane w sprawie o sygn. II Kp 428/17, sygn. akt Prok. Okręgowej w O. PO I Ds. 40.2016, poprzed. sygn. akt Prok. Rejonowej w N. PR Ds. 839.2016 – k. 113-115, postanowienie Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 25 sierpnia 2017 r. wydane w sprawie o sygn. II Kp 573/17, sygn. akt Prok. Okręgowej w O. PO I Ds. 40.2016 –k. 116-117v, postanowienie Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 21 listopada 2017 r. wydane w sprawie o sygn. II Kp 794/17, sygn. akt Prok. Okręgowej w O. PO I Ds. 40.2016 –k. 118-119v, postanowienie Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 19 lutego 2018 r. wydane w sprawie o sygn. II Kp 103/18, sygn. akt Prok. Okręgowej w O. PO I Ds. 40.2016 –k. 120-121v, zeznania powoda – k. 206-209)

W okresie wykonywania wobec K. J. środka zapobiegawczego w różnych ośrodkach penitencjarnych, jego bliscy – matka i konkubina w imieniu swoim oraz małoletniej córki tymczasowo aresztowanego składały liczne wnioski o udzielenie zgody na widzenie.

Prokurator Okręgowy w O., na podstawie treści przepisu art. 217 § 1a, 1b pkt 1 i 1c k.k.w. odmówił M. J. (1) wyrażania zgody na widzenie, o które wnioskowała w dniu 30 czerwca 2017 r. Prokurator swoje stanowisko uzasadnił tym, iż konkubina jest świadkiem w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przeciwko K. J. w związku ze zdarzeniem z dnia 20 grudnia 2016 r., wobec czego w przypadku kontaktu istnieje realna obawa, że tymczasowo aresztowany może ją nakłaniać do porozumienia z innymi współdziałającymi w celu bezprawnego wpływu na toczące się postępowanie

Ponadto na mocy art. 217 § 1b pkt 1 k.k.w. prokurator odmówił wyrażania zgody na widzenie matki tymczasowo aresztowanego - W. J., o które wnioskowała w dniu 20 lipca 2017 r. Powyższe uzasadnił, iż w przypadku widzenia, istnieje uzasadniona obawa, że mężczyzna będzie w bezprawny sposób utrudniał prowadzone przeciwko niemu postępowanie, w tym nakłaniał odwiedzającą do składania fałszywych wyjaśnień lub zeznań. Poza tym - w jego ocenie - kontakt ten mógł spowodować przekazanie ustalonej treści zeznań osobom przesłuchiwanym w sprawie, które są istotne dla wyjaśnienia okoliczności zdarzenia.

Każdorazowe zarządzenie o odmowie wyrażania zgody na widzenia zawierało pouczenie o możliwości zaskarżenia zarządzenia w drodze zażalenia, z którego w/w nie skorzystali.

W miesiącach: sierpień, wrzesień oraz październik 2017 r. wyrażono M. J. (1) w tym w dwóch ostatnich miesiącach również wraz z małoletnią córką M. J. (2) zgodę na widzenie z konkubentem.

Z uwagi na ujawnienie nowych okoliczności sprawy oraz konieczności ponownego przesłuchania M. J. (1) w charakterze świadka, prokurator na podstawie art. 217 § 1b pkt 1 k.k.w. odmówił zgody na widzenie wnioskowane w dniu 16 listopada 2017 r. przez M. J. (1), w tym w imieniu swojej córki. Poza tym wskazał na istnienie uzasadnionej obawy, że tymczasowo aresztowany będzie w bezprawny sposób utrudniał prowadzone przeciwko niemu postępowanie, w tym nakłaniał ją do składania fałszywych zeznań.

Po tej dacie wszystkie wnioski o widzenie z K. J. były rozpatrywane pozytywnie.

M. J. (1) widziała się z nim m.in. w styczniu, lutym i marcu 2018 r.

Matka powoda – W. J. widziała się z nim m.in. po 28 listopada 2017 r., w styczniu, dwukrotnie w lutym i marcu 2018 r.

Córka powoda – M. J. (2) widziała się z nim m.in. dwukrotnie w styczniu, trzykrotnie w lutym i dwukrotnie w marcu 2018 r.

Wszystkie widzenia miały miejsce w obecności i pod nadzorem funkcjonariuszy służby więziennej oraz w przypadku widzeń z córką dodatkowo przy stoliku.

(dowód: wniosek o widzenie M. J. (1) z dnia 30 czerwca 2017 r. – k. 82-82v, zarządzenie Prokuratora Prokuratury Okręgowej w O. z dnia 3 lipca 2017 r. o odmowie wyrażenia zgody na widzenie – k. 83-83v, wniosek o widzenie W. J. z dnia 20 lipca 2017 r. – k. 84, zarządzenie Prokuratora Prokuratury Okręgowej w O. z dnia 21 lipca 2017 r. o odmowie wyrażenia zgody na widzenie – k. 85-86, wniosek o widzenie M. J. (1) z dnia 10 listopada 2017 r. – k. 87, zarządzenie Prokuratora Prokuratury Okręgowej w O. z dnia 21 listopada 2017 r. o odmowie wyrażenia zgody na widzenie – k. 88-88v, wniosek o widzenie M. J. (1) z dnia 8 sierpnia 2017 r. – k. 89, zarządzenie Prokuratora Prokuratury Okręgowej w O. z dnia 8 sierpnia 2017 r. o wyrażeniu zgody na widzenie – k. 90, wniosek o widzenie M. J. (1) z dnia 21 września 2017 r. – k. 91, zarządzenie Prokuratora Prokuratury Okręgowej w O. z dnia 28 września 2017 r. o wyrażeniu zgody na widzenie – k. 92, wniosek o widzenie M. J. (1) z dnia 19 października 2017 r. – k. 93, zarządzenie Prokuratora Prokuratury Okręgowej w O. z dnia 23 października 2017 r. o wyrażeniu zgody na widzenie – k. 94-95, wniosek o widzenie W. J. z dnia 28 listopada 2017 r. – k. 96, zarządzenie Prokuratora Prokuratury Okręgowej w O. z dnia 28 listopada 2017 r. o wyrażeniu zgody na widzenie – k. 97, wniosek o widzenie M. J. (1) z dnia 16 stycznia 2018 r. – k. 98, zarządzenie Prokuratora Prokuratury Okręgowej w O. z dnia 17 stycznia 2018 r. o wyrażeniu zgody na widzenie – k. 99, wniosek o widzenie W. J. z dnia 16 stycznia 2018 r. – k. 100, zarządzenie Prokuratora Prokuratury Okręgowej w O. z dnia 17 stycznia 2018 r. o wyrażeniu zgody na widzenie – k. 101, wniosek o widzenie W. J. z dnia 5 lutego 2018 r. – k. 102, zarządzenie Prokuratora Prokuratury Okręgowej w O. z dnia 6 lutego 2018 r. o wyrażeniu zgody na widzenie – k. 103, wniosek o widzenie M. J. (1) z dnia 5 lutego 2018 r. – k. 104, zarządzenie Prokuratora Prokuratury Okręgowej w O. z dnia 15 lutego 2018 r. o wyrażeniu zgody na widzenie – k. 105, wniosek o widzenie W. J. z dnia 23 lutego 2018 r. – k. 106, zarządzenie Prokuratora Prokuratury Okręgowej w O. z dnia 27 lutego 2018 r. o wyrażeniu zgody na widzenie – k. 107, wniosek o widzenie W. J. z dnia 16 marca 2018 r. – k. 108, zarządzenie Prokuratora Prokuratury Okręgowej w O. z dnia 21 marca 2018 r. o wyrażeniu zgody na widzenie – k. 109, wniosek o widzenie M. J. (1) z dnia 16 marca 2018 r. – k. 110, zarządzenie Prokuratora Prokuratury Okręgowej w O. z dnia 23 marca 2018 r. o wyrażeniu zgody na widzenie – k. 111, zeznania świadka M. J. (1) – k. 205-206, zeznania powoda – k. 206-209)

Podczas widzeń małoletnia córka tymczasowo aresztowanego – M. J. (2) nie chce iść do niego „na ręce”, nie zna go i się go boi.

(dowód: zeznania świadka M. J. (1) – k. 205-206, zeznania powoda – k. 206-209)

Konkubina pisała również do tymczasowo aresztowanego listy, kiedy ten przebywał już w placówkach penitencjarnych w Polsce. Początkowo pisała jeden list na miesiąc, później zaprzestała pisać. Również powód pisał listy do domu. Korespondencja tymczasowo aresztowanego była poddawana cenzurze. Listy kierowane do niego przez konkubinę opatrzone datami – 31 sierpnia, 21 września, 2 października i 8 października 2017 r. doręczone zostały tymczasowo aresztowanemu z opóźnieniem, tj. w dniu 27 października 2017 r.

(dowód: zeznania świadka M. J. (1) – k. 205-206, zeznania powoda – k. 206-209, oświadczenie T. S. – k. 130, oświadczenie S. M. – k. 131)

W dniach: 3 stycznia 2018 r. 1 lutego 2018 r. K. J. złożył wnioski o wyrażenie zgody na korzystanie przez niego z aparatu telefonicznego. Również z takim wnioskiem w dniu 16 stycznia 2018 r. wystąpiła jego konkubina. Zarządzeniami z dni – 17 stycznia 2018 r. 19 stycznia 2018 r. i 13 lutego 2018 r. Prokurator Prokuratury Okręgowej w O. na podstawie art. 217c § 1 pkt 1 k.k.w. a contrario w zw. z § 25 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2016 r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania odmówił wyrażania zgody na korzystanie z aparatu telefonicznego. Swoje stanowiska każdorazowo uzasadniał, iż brak jest w przypadku wnioskujących szczególnie uzasadnionego przypadku, za który uważa się m.in. zagrożenia życia lub zdrowia osoby najbliższej bądź powstanie konfliktu lub problemu rodzinnego skutkującego niepowetowaną szkodą. W jego ocenie zarówno zły stan emocjonalny konkubiny, choroba asymetrii córki tymczasowo aresztowanego, która nie zagraża jej życiu lub zdrowiu, a wymaga jedynie leczenia rehabilitacyjnego zaleconego przez lekarza, jak również

decyzja dotycząca chrztu dziecka na które powołują się wnioskujący nie są problemem rodzinnym skutkującym ich niepowetowaną szkodą.

(dowód: wnioski K. J. o wyrażenie zgody na korzystanie przez niego z aparatu telefonicznego z dnia 3 stycznia 2018 r. i z dnia 1 lutego 2018 r. – k. 181-182, 184, wniosek M. J. (1) o wyrażenie zgody na korzystanie przez K. J. z aparatu telefonicznego z dnia 16 stycznia 2018 r. – k. 183, zarządzenia Prokuratora Prokuratury Okręgowej w O. z dnia 17 stycznia 2018 r., 19 stycznia 2018 r. i 13 lutego 2018 r. o odmowie wyrażania zgody na korzystanie przez K. J. z aparatu telefonicznego – k. 171-180)

K. J. przed zastosowaniem wobec niego tymczasowego aresztowania związanego ze zdarzeniem z dnia 20 grudnia 2016 r. był kilkakrotnie skazywany za przestępstwa przeciwko mieniu, wymuszenia, rozboje, posiadanie narkotyków. W zakładach karnych przebywał przez ponad 20 lat. W odniesieniu do zdarzenia z dnia 20 grudnia 2016 r. w dalszym ciągu prowadzone jest wobec niego śledztwo. Za jedno z aresztowań, które uznano za bezzasadne otrzymał zadośćuczynienie w wysokości 23.000 zł.

(dowód: zeznania powoda – k. 206-209)

Powód przed zatrzymaniem był pełen życia, pogodny. Obecnie ma problemy ze snem, zdarza się, że płacze.

(dowód: zeznania świadka M. J. (1) – k. 205-206, zeznania powoda – k. 206-209)

Z powodu długotrwałego przebywania przez powoda w placówkach penitencjarnych w trybie tymczasowego aresztowania o wielu kwestiach, w tym dotyczących ich małoletniego dziecka, M. J. (1) musi decydować sama.

(dowód: zeznania świadka M. J. (1) – k. 205-206, zeznania powoda – k. 206-209)

Isolacja K. J. w trybie tymczasowego aresztowania wpłynęła na jego relację konkubinią M. J.. Ich kontakty są jedynie periodyczne. (...) zaczynają się od siebie oddalać.

(dowód: zeznania świadka M. J. (1) – k. 205-206, zeznania powoda – k. 206-209)

Sąd zważył, co następuje:

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego powództwo podlegało oddaleniu jako bezzasadne i to w odniesieniu do wszystkich kwestii wskazywanych przez powoda na poparcie zgłoszonego żądania.

Powód domagał się zadośćuczynienia, którego podstawą miały być dolegliwości, jakich doznał w okresie stosowania wobec niego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, w postaci braku widzeń, kontaktu telefonicznego oraz korespondencji listowej z rodziną, ze strony Prokuratora Okręgowego w Olsztynie, do którego kierował wnioski w powyższym zakresie. Jak również naruszenia jego prawa do snu oraz odebranie posłania po konwoju z Holandii.

Nie ulega wątpliwości, że decyzje Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Olsztynie związane z prowadzonym śledztwem i tymczasowym aresztowaniem K. J., stanowią wykonywanie władzy publicznej. Zgodnie z art. 417 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu takiej władzy odpowiedzialność ponosi Skarb Państwa. Dotyczy to również odpowiedzialności za krzywdę wyrządzoną wskutek zawinionego naruszenia dóbr osobistych, do jakich doszłoby przy bezprawnego wykonywaniu władzy publicznej, przewidzianej w art. 448 k.c. w zw. z art. 23 k.c. i 24 k.c.

Ograniczenie możliwości kontaktowania się osoby pozbawionej wolności z rodziną z istoty rzeczy wkracza w płaszczyznę jej podlegających ochronie dóbr osobistych, rozumianych jako prawo do utrzymywania więzi rodzinnych lub prawo do życia rodzinnego.

Jednakże należy wskazać, że zarządzenia w oparciu, o które powód konstruował podstawy odpowiedzialności pozwanego Skarbu Państwa, tj. zarządzenia o odmowie udzielenia zgody na widzenie oraz kontakt telefoniczny, jak również kontrola korespondencji z tymczasowo aresztowanym w ocenie Sądu nie nosiły cech bezprawności. Ponadto zostały one wydane w zakresie kompetencji pozwanego, wynikających z art. 326 § 3 pkt 4 k.p.k., art. 217 § 1b k.k.w. i art. 217a § 1 k.k.w.

Generalnie wymaga podkreślenia, że prowadzenie przez organ władzy publicznej postępowania w ramach określonej przez ustawodawcę procedury w ogóle ze swej istoty nie stanowi bezprawnego działania w rozumieniu art. 24 § 1 k.c., które mogłoby naruszyć dobro osobiste osoby fizycznej.

Nadzór nad śledztwem przeciwko K. J. sprawował Prokurator Prokuratury Okręgowej w Olsztynie i to on był uprawniony do decydowania o możliwości widzenia, jak również przeprowadzenia rozmów telefonicznych z powodem oraz to on podawał cenzurze jego korespondencję. W aktach niniejszej sprawy znajduje się dokumentacja dotycząca tej kwestii – zarządzenia prokuratora zarówno pozytywnie jak i negatywnie rozpoznające wnioski w/w przedmiocie, którą to dokumentację Sąd w całości uznał za wiarygodną. W powyższym zakresie częściowo – co do kwestii odmowy - uznał również jako wiarygodne i przydatne zeznania świadka M. J. (2), jak również samego powoda.

Od chwili tymczasowego aresztowania powoda prokurator odmówił wnioskującym – konkubinie (2 wnioski) i matce tymczasowo aresztowanego (1 wniosek) jedynie trzykrotnie z nim widzeń – zarządzenia z dni: 3 lipca 2017 r., 21 lipca 2017 r. i 21 listopada 2017 r. Zgodnie z powołanym art. 217 § 1b k.k.w. odmowa wyrażenia zgody na widzenie, może nastąpić wyłącznie wtedy, gdy zachodzi uzasadniona obawa, że widzenie zostanie wykorzystane 1) w celu bezprawnego utrudnienia postępowania karnego, 2) do popełnienia przestępstwa, w szczególności podżegania do przestępstwa. Kwestionowane przez powoda zarządzenia zawierały obszernie uzasadnienia, w których prokurator w sposób szczegółowy wskazał przyczyny odmowy udzielenia zezwolenia na widzenie K. J. z matką i konkubiną, a tym samym w tym czasie z jego małoletnią córką. Prokurator odniósł się do konkretnych okoliczności sprawy wskazując, że konkubina powoda występuje jako świadek w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przeciwko powodowi, a złożone przez nią zeznania z procesowego punktu widzenia są istotne dla oceny przedmiotu śledztwa. Prokurator wskazał ponadto, że istnieje obawa, że podczas widzenia konkubent może ją nakłaniać do porozumienia z innymi współdziałającymi. W odniesieniu do widzenia z matką, wskazał, że istnieje uzasadniona obawa, że mężczyzna będzie w bezprawny sposób utrudniał prowadzone przeciwko niemu postępowania, w tym nakłaniał odwiedzającą do składania fałszywych wyjaśnień lub zeznań, ewentualnie matka może przekazać ustaloną z nim treść zeznań osobom przesłuchiwanym w sprawie. Natomiast co do odmowy widzenia ponad 3 miesiące później od ostatniej odmowy na widzenie, prokurator wskazał, że ujawniono nowe okoliczności sprawy prowadzonej przeciwko tymczasowo aresztowanemu, co wiązało się z koniecznością ponownego przesłuchania konkubiny K. J., zaś widzenie jest ryzykowane z powodu możliwości nakłaniania odwiedzającej do składania fałszywych zeznań. Prokurator uzasadnił zatem brak zezwolenia na wszystkie trzy widzenie istnieniem przesłanki wynikającej z art. 217 § 1b pkt 1 k.k.w., tj. obawą o to, że widzenia zostaną wykorzystane przez powoda w celu bezprawnego utrudnienia postępowania karnego prowadzonego przeciwko powodowi pod zarzutami usiłowania zabójstwa, przy użyciu broni palnej. W ówczesnej sytuacji i z uwagi na powołane przez prokuratora w treści uzasadnień zarządzeń odmowa wyrażenia zgody na widzenie powoda z w/w osobami mogła więc – w ocenie Sądu - zostać uznana za całkowicie uzasadnioną i zgodną z treścią art. 217 § 1b pkt 1 k.k.w. Tym bardziej jeśli chodzi o ciężar gatunkowy czynu jaki zarzucono K. J., tj. zbrodnię usiłowania zabójstwa, przy użyciu broni palnej.

W tym zakresie powód podkreślał, że konkubina nie mogła być świadkiem w sprawie, ponieważ nie była bezpośrednim uczestnikiem zdarzeń, na podstawie których został on tymczasowo aresztowany. Należy jednak wziąć pod uwagę, że brak bezpośredniego udziału w zdarzeniach nie wykluczał przesłuchania M. J. (1) w charakterze świadka. Mogła ona bowiem mieć wiedzę o istotnych okolicznościach, tj. o planach lub motywach działania, jego wypowiedziach i zachowaniu przed dniem 20 grudnia 2016 r. oraz jego stosunku do osoby pokrzywdzonej. Poza wskazanymi trzema odmowami, prokurator każdorazowo przychylił się do wniosków o widzenie z najbliższymi K. J.. W tym miejscu warto wskazać, że zgodnie z art. 217 § 1a k.k.w. tymczasowo aresztowany, z zastrzeżeniem § 1b (powołany wcześniej),

ma prawo do co najmniej jednego widzenia w miesiącu z osobą najbliższą. W miesiącach: lipiec-październik, po 28 listopada 2017 r. i od stycznia 2018 r. tymczasowo aresztowany każdorazowo uzyskiwał zgody na widzenie z konkubiną, małoletnią córką oraz matką. W niektórych miesiącach nawet więcej niż ustawowe minimum, tj. dwu bądź trzykrotnie, na co de facto organ nie musiał wyrażać zgody.

W odniesieniu do korzystania z telefonu, organ również trzykrotnie odmówił powodowi i jego konkubinie na telekontakt. W uzasadnieniu swoich stanowisk wskazał, iż brak jest w przypadku wnioskujących szczególnie uzasadnionego przypadku o którym mowa w § 25 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2016 r. w sprawie regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania tymczasowego aresztowania, obligującego go do porozumiewania się osobą najbliższą. W szczególności wskazał, że nie są to przypadki które powoływali wnioskujący - zły stan emocjonalny konkubiny, choroba asymetrii córki, która nie zagraża jej życiu lub zdrowiu, a wymaga jedynie leczenia rehabilitacyjnego zaleconego przez lekarza, jak również decyzja dotycząca chrztu dziecka. Dla porównania wskazał przypadki które uzasadniają wyrażenie takiej zgody - zagrożenia życia lub zdrowia osoby najbliższej bądź powstanie konfliktu lub problemu rodzinnego skutkującego niepowetowaną szkodą. Niewątpliwie organ miał prawo omówić tego kontaktu tym bardziej, że w styczniu i lutym tymczasowo aresztowany na przemienne widział się ze swoimi bliskimi – konkubiną oraz matką, które zabierały ze sobą na widzenia jego córkę.

Niewątpliwie, każda omowa żądania zawartego we wnioskach, wywoływała sprzeciw wnioskujących, mimo to ani powód, ani jego konkubina, jak również jego matka nie wnieśli zażaleń na zarządzenia dotyczące odmowy udzielenia zgody na widzenia oraz kontakt telefoniczny. Pouczenia o powyższej ożliwości każdorazowo widniały na doręczanych im odpisach zarządzeń prokuratora. Poza tym nie można nawet twierdzić, że odmowa kontaktów z rodziną była uporzycywa, bowiem dotyczyła jedynie 3 wniosków o widzenie oraz 3 wniosków o kontakt telefoniczny. Konsekwencją powyższego, był brak kontaktu i widzenia powoda z rodziną jedynie w czerwcu i lipcu 2017 r. (3 wnioski) oraz grudniu 2017 r., jednakże w tym ostatnim z powodu braku funkcjonariuszy mogących uczestniczyć w widzeniu, jako osoby pilnujące, co zostało nadrobione przez tymczasowo aresztowanego oraz jego bliskich dwukrotnie w styczniu, lutym, marcu oraz następnych miesiącach.

Co do korespondencji tymczasowo aresztowanego, to zgodnie z art. 217a k.k.w. podlega ona zatrzymaniu, cenzurze lub nadzorowi organu, do którego dyspozycji tymczasowo aresztowany pozostaje. Powód zarzucał, że była ona doręczana mu z opóźnieniem sięgającym od kilku tygodni do kilku miesięcy, co wynika zarówno z samych jego zeznań, jak i przedłożonych przez niego oświadczeń – podpisanych przez T. S. i S. M., którym Sąd dał wiarę, a które to nie były kwestionowane przez stronę pozwaną. Co prawda listy kierowane do K. J. przez konkubinę opatrzone datami – 31 sierpnia, 21 września, 2 października i 8 października 2017 r. doręczone zostały tymczasowo aresztowanymi w dniu 27 października 2017 r., czyli od prawie 2-wu miesięcznego do ok miesięcznego opóźnienia, jednak co należy zauważyć - zawsze zostawały mu doręczone. Co warto zauważyć, prokurator również wymagał czasu na dokładne rozczytanie przedmiotowej korespondencji, przekazania jej do wykonania i ostatecznego wysłania. Z reguły zatem taka korespondencja zawsze jest doręczana adresatowi dłużej niż, korespondencja prowadzona pomiędzy osobami nie podlegającymi izolacji. Jednak niezależnie od powyższego, w miesiącach: sierpień-październik powód widział się trzykrotnie z konkubiną, która niewątpliwie mogła mu przekazać treść listów podczas rozmowy. Natomiast jeśli tymczasowo aresztowany był przekonany, iż przez działania prokuratury łamane były jego prawa człowieka, miał on zgonie z art. 103 k.k.w. prawo kierować skargi do organów powołanych na podstawie ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych w przedmiocie w/w materii.

W konsekwencji należy uznać, że nie ma podstaw do przyjęcia, że zarządzenia o odmowie widzeń, korzystania z telefonu, czy cenzurowanie korespondencji były bezprawne. Skoro po zebraniu materiału dowodowego i poprowadzeniu zeznań świadków – konkubiny i matki K. J., jak również listopadowym uzupełnieniu tego materiału, prokurator nie miał już przeciwskazań do ich wzajemnego kontaktu.

W tym miejscu trzeba jeszcze odnieść się do wniosku powoda o zwrócenie się do Prokuratury Okręgowej w O. o udzielenie informacji czy i w jakim zakresie podejrzany w postępowaniu PO 1 Ds.41.2016. P. K., który brał udział – tak jak powód w zdarzeniu z dnia 20 grudnia 2016 r., miał możliwość kontaktowania się osobiście,

bądź za pomocą aparatu telefonicznego z osobami najbliższymi i przeprowadzenie dowodu z tego dokumentu na okoliczność nieuzasadnionej odmowy powodowi kontaktów z osobami najbliższymi, nierównego traktowania podejrzanych w ramach prowadzonych postępowań przygotowawczych, nieuzasadnionego ograniczenia kontaktów powoda z najbliższymi. Fakty mające istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy o których mowa w art. 227 k.p.c., to fakty wywołujące skutki prawne, mogące stanowić źródło praw i obowiązków, a zatem jedynie okoliczności faktyczne ważne z punktu widzenia prawa materialnego mieszczące się w hipotezie normy prawnej mogącej znaleźć zastosowanie w sprawie mają znaczenie dla rozstrzygnięcia (wyrok SN z dnia 20 stycznia 2009 r., II CSK 430/08, LEX nr 527189). Tutaj warto przypomnieć, że proces cywilny charakteryzuje się dwustronnością. Oznacza to, że w procesie cywilnym występują zawsze dwie i tylko dwie strony, choćby po którejkolwiek z nich występowało więcej niż jeden podmiot współuczestnictwo procesowe. Po jednej ze stron procesu występuje powód (strona czynna), po drugiej zaś stronie pozwany (strona bierna). Tym samym proces cywilny jest postępowaniem, w którym Sąd rozpoznaje spór prawny między dwiema stronami i rozstrzyga o łączącym te strony stosunku prawnym i wynikających z niego prawach i obowiązkach stron. Nieistotny dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy był zatem przedmiotowy wniosek, który należało pominąć, albowiem w niniejszej sprawie badana była indywidualna sprawa stron – odnoszenie się do wniosków powoda: tymczasowo aresztowanego K. J. przez organ: Prokuratora Okręgowego w O. w przedmiocie żądanego kontaktu z bliskimi i w tym wypadku nie można było porównać jego sytuacji z sytuacją P. K., który nie jest stroną niniejszego postępowania. Brak chociażby w stosunku do niego dokumentacji celem poddania weryfikacji działań Prokuratury odnoszących się do jego osoby, które to pozwoliłyby w jakikolwiek sposób odnieść się do celu jakiemu miał służyć ten wniosek.

Ostatecznie, w ocenie Sądu, wnioski powoda w tym przedmiocie okazały się nieistotne dla rozstrzygnięcia. Decyzje Prokuratury w innej sprawie, wobec innego podejrzanego mogą wynikać tak z okoliczności procesowych jak i taktyki postępowania. Mieści się to jednak w wyłącznej kompetencji prokuratora prowadzącego sprawę.

Dalej należy wskazać, że w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego nie zgaduje potwierdzenia teza powoda, że kilkakrotna odmowa udzielanie mu zgody na widzenia, kontakt telefoniczny oraz kontrola korespondencji pozostawała w związku przyczynowym i była główną przyczyną kryzysu jego związku z M. J. (1) oraz jego obecnego stanu psychicznego – przygnębienie, apatia, niepokój o los bliskich. Warty wskazania jest, że powód kilka miesięcy przed rozpoczęciem wykonywania środka zapobiegawczego ukrywał się przez organami ścigania na terenie obcego państwa, przez co samowolnie zrezygnował z możliwości kontaktu z bliskimi. Jeśli chodzi o jego zatrzymanie w Holandii i podniesiony przez niego zarzut, że będąc tam mógł kontaktować się z bliskimi, a na terytorium Polski prawo to zostało mu odebrane, to był on chybiony. Wskazać trzeba, że w Holandii obowiązuje inne prawo oraz inne procedury niż w Polsce. Poza tym, tam ograny nie toczyły przeciwko niemu postępowania w związku ze zdarzeniem z 20 grudnia 2016 r., bowiem ich jedynym celem było jego aresztowanie i wydanie go do kraju. W Polsce dopiero po zgromadzeniu materiału dowodowego i ewentualnym skierowaniu przeciwko niemu aktu oskarżenia miał on zostać postawiony przez Sąd. Poza tym jak już kilkakrotnie wskazywano, poza 3 miesięcznym okresem nie widzenia się z bliskimi: lipiec-sierpień oraz grudzień 2017 r., powód każdorazowo otrzymywał zgody na widzenie.

Niewątpliwie sam fakt pozostawania przez niego przez dłuższy czas w izolacji penitencjarnej skutkowało jego nieobecnością w życiu codziennym jego rodziny. Jednak przed ukryciem się przed organami ścigania oraz zbiegnięciem za granicę, winien zdawać sobie sprawę, że pozostawia w kraju swoją rodzinę, w tym ciężarną konkubinę. Jako odpowiedzialny przyszedł ojciec winien wspierać, opiekować się i troszczyć się o matkę swojego dziecka podczas ciąży. Jego dotychczasowy tryb życia nie wpływał pozytywnie na cementowanie jego związku. Fakt ukrywania się w Holandii przed organami ścigania, w związku z zarzutem usiłowania zabójstwa, nie rodził perspektywy dla rozwoju jego kontaktów z konkubiną. Tym samym nie powinien być zaskoczony, że oddalił się od swojej partnerki, zaś tak małe dziecko jak jego córka M. J. (2) boi się go, albowiem w okresie po jej narodzinach, nie włączał się w opiekę nad nią, przez co nie nawiązał z nią więzi emocjonalnej. Poza tym z uwagi na tymczasowe aresztowanie powoda w wszystkie obowiązki domowe, w tym opieka nad córką oraz jej wychowanie jest obecnie na barkach jego konkubiny, co niewątpliwie jest dla niej frustrujące. Problemy w związku i relacjach powoda z konkubiną, potwierdzają ich zeznania, którym Sąd dał wiarę oraz uznał za prawdziwe.

Mimo to, powyższe okoliczności, w świetle zasad doświadczenia życiowego, przeczą twierdzeniom powoda, że to odmowa udzielenia zgody na widzenie spowodowała kryzys w jego związku. Niewątpliwie to cała izolacja powoda, przez co niemożność codziennego widzenia jest przyczyną problemów w związku i jego stanu psychicznego, a nie trzykrotna odmowa widzeń oraz rozmów telefonicznych z M. J. (1). Niewątpliwie gdyby powód nie uciekł za granicę po zdarzeniu z dnia 20 grudnia 2016 r. nie doszłoby do szeregu czynności i zdarzeń i zaś ostatecznego przebywania przez niego w warunkach izolacji w ramach tymczasowego aresztowania.

Odnosząc się zaś do drugiej kwestii zarzucanej przez powoda w treści pozwu, tj. naruszenia jego prawa do snu, poprzez niezapewnienia mu warunków do 8 godzinnego wypoczynku oraz odebrania posłania po zrealizowaniu europejskiego nakazu aresztowania i przeprowadzeniu konwoju z Holandii do Polski, to w pierwszej kolejności należy wskazać, że te zarzuty, zgodnie z art. 223d § 2 k.k.w. mogą być kierowane pod adresem Prokuratury Okręgowej w Olsztynie, jako gospodarza postępowania.

Wskazać należy, że przepisy regulujące prawa i obowiązki osób umieszczonych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia reguluje regulamin, stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2013 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb. Zgodnie z § 9 ust 6 w/w regulaminu pobytu, podczas ciszy nocnej osobie zatrzymanej udostępnia się do indywidualnego użytkowania materac, podglówek, koc (w porze jesienno-zimowej dwa koce) oraz pościel - dwa prześcieradła i powłoczkę. Natomiast zgodnie z jego § 8 pkt 3, cisza nocna trwa w godzinach od godz. 22:00 do godz. 6:00, a w dni świąteczne do godz. 7:00. Jak powód sam podawał podczas swoich zeznań, do tego pomieszczenia został doprowadzony ok godz., 4:00 rano. Wszystkie osoby z pomieszczenia w którym przebywał obudzono o godz. 6:00 i odebrano im posłanie. Natomiast na prośbę K. J. pozostawiono mu koc. Skoro zatem funkcjonariusze na podstawie w/w przepisów byli zobligowani do zabrania wszystkim osobom przebywającym w tych pomieszczeniach posłania, to siłą rzeczy musieli te osoby obudzić. Pozostawienie posłań tylko niektórym z nich stanowiłoby uprzywilejowanie ich wobec pozostałych. Powód nie wskazał, aby później nie mógł dalej spać i z jedną przerwą przespać należnych mu 8 godzin. Pozostawiono mu z resztą koc. Powód, na skutek czynności transportowych nie był w stanie wyspać się w porze nocnej. Było to jednak spowodowane koniecznością przymusowego sprowadzenia go do kraju i wynikało z jego ucieczki za granicę. Nie miało postaci szykany ani tortur. Osoby podróżujące turystycznie, niejednokrotnie z małymi dziećmi, czy służbowo częstokroć muszą znosić konieczność oczekiwania na spóźniony pociąg lub samolot. Czasem i po kilkadziesiąt godzin bez możliwości snu. W tej sytuacji niedogodności transportowe których doświadczył powód na skutek swoich własnych decyzji i działań, nie uprawniają go do zadośćuczynienia z tego tytułu.

Mając na uwadze całokształt powyższych rozważań, brak jest podstaw do przyjęcia, że możliwe jest postawienie Prokuraturze Okręgowej w Olsztynie, jako jednostce organizacyjnej pozwanego Skarbu Państwa zarzutu nielegalności jej działań, zwłaszcza że zarządzenia w oparciu, o które powód konstruował podstawy odpowiedzialności pozwanego nie nosiły cech bezprawności. Sąd doszedł tym samym do wniosku, że powództwo w tym zakresie podlegało oddaleniu na podstawie art. 23 k.c. oraz art. 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c. w zw. z art. 417 § 1 k.c. oraz art. 361 § 1 k.c. a contrario.

W związku z tym żądanie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie w jakiegokolwiek części, wobec czego zbędne było również rozważanie, jaka mogłaby być odpowiednia wysokość zadośćuczynienia z tego tytułu, zważywszy na to, że pozwany kwestionował powództwo nie tylko co do zasady, ale i co do wysokości.

Stosownie do art. 98 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, czyli koszty procesu. Zaznaczyć przy tym należy, że w myśl art. 99 k.p.c. oraz § 1 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa w sprawach, w których Skarb Państwa jest reprezentowany przez Prokuraturę, należne mu koszty procesu zasądza się na rzecz Skarbu Państwa w wysokości określonej według przepisów o wynagrodzeniu adwokatów. Co prawda powód częściowo został zwolniony od kosztów sądowych, a mianowicie od opłat sądowych i wydatków powyżej kwoty 200 zł każde,

jednakże zgodnie z art. 108 u.k.s.c. powyższe nie zwalnia go od obowiązku zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi. Proces w sprawie niniejszej zakończył przegraną powoda, wobec czego jest on obowiązany do zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego. Tym samym na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej należało zasądzić zwrot kosztów obejmujących jedynie wynagrodzenie za zastępstwo w stawce wynikającej z § 8 pkt 26 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie – gdyż sprawa dotyczyła roszczenia związanego z warunkami wykonywania tymczasowego aresztowania.